

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجهٔ دکترای تخصصی رشته زنان

عنوان

مقایسه تاثیر مزوپروستول واژینال به تنهایی و در ترکیب با کپسول

گل مغربی بر سیر زایمان در زنان باردار کاندید ختم بارداری

نگارش:

شهرزاد قربانی

اساتید راهنما:

دکتر نوشین مبارکی

دکتر شروین تبریزیان

استاد مشاور:

دکتر خاطره عیسی زاده فر

خرداد ۱۴۰۱

کد کارآزمایی بالینی: IRCT20210113050028N2

شماره پایان نامه: ۱۷۲-۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تقدیم به سه وجود مقدس
آنانی که ناتوان شدند تا من به
توانایی برسم
موهایشان سفید شد تا من رو
سفید شوم
و عاشقانه سوختند تا گرمابخش
وجود من و روشنگر راهم باشند
به پدر فداکارم
مادر مهربانم
و همسر دلسوزم

سپاس

از تمام اساتیدم که تاکنون زحمت آموزش من را بر عهده داشته اند که به گفته مولایمان حضرت علی (ع) هر کس کلامی را بر من پیامورد من را بنده خود ساخته است و سپاس و تشکر ویژه از استاد و جراح نمونه سرکار خانم دکتر نوشین مبارکی عزیز که در این راه همیشه دوست و همراهم بودند. باشد که در عرصه زندگی و طبابت محبتشان را به جا بیاورم.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱.....	چکیده.....
	فصل اول مقدمه
۴.....	۱-۱- اهمیت موضوع و انگیزه تحقیق.....
۸.....	۱-۲- اهداف و فرضیات طرح.....
۸.....	۱-۲-۱- هدف کلی مطالعه.....
۸.....	۱-۲-۲- اهداف اختصاصی.....
۹.....	۱-۲-۳- سوالات و فرضیات.....
۱۱.....	۱-۳- تعریف واژه ها.....
	فصل دوم بررسی متون
۱۳.....	۲-۱- زایمان.....
۱۴.....	۲-۲- میزوپروستول.....
۲۵.....	۲-۳- مرور گل مغربی.....
۲۸.....	۲-۴- مطالعات مشابه.....
	فصل سوم مواد و روش کار
۳۲.....	۳-۱- نوع، زمان و محیط مطالعه.....
۳۲.....	۳-۲- جمعیت مورد مطالعه و حجم نمونه ها.....
۳۳.....	۳-۳- روش گردآوری اطلاعات.....
۳۴.....	۳-۴- معیارهای ورود به مطالعه.....
۳۵.....	۳-۵- معیارهای خروج از مطالعه.....

- ۳۵ ..... ۳-۶-ملاحظات اخلاقی
- ۳۶ ..... ۳-۷-محاسبات آماری
- ۳۷ ..... ۳-۸-جدول متغیرها

فصل چهارم نتایج

- ۳۸ ..... ۴-۱- سن بیماران
- ۳۹ ..... ۴-۲- وزن افراد مورد مطالعه
- ۴۰ ..... ۴-۳- وزن نوزادان مورد مطالعه
- ۴۱ ..... ۴-۴- سن بارداری
- ۴۲ ..... ۴-۵- سطح تحصیلات بیماران
- ۴۳ ..... ۴-۶- سنجش شدت درد بین دو گروه
- ۴۴ ..... ۴-۷- طول فاز فعال زایمانی
- ۴۵ ..... ۴-۸- طول فاز نهفته زایمانی
- ۴۶ ..... ۴-۹- آپگار نوزادان
- ۴۷ ..... ۴-۱۰- نمره بیشاپ
- ۴۸ ..... ۴-۱۱- حجم خونریزی
- ۴۹ ..... ۴-۱۲- نوع زایمان

فصل پنجم بحث و نتیجه گیری

- ۵۰ ..... ۵-۱- بحث
- ۵۶ ..... ۵-۲- محدودیت های مطالعه
- ۵۷ ..... ۵-۳- جمع بندی و نتیجه گیری
- ۵۸ ..... ۵-۴- پیشنهادات
- ۵۹ ..... منابع

فهرست جداول

- جدول ۱-۴ مقایسه وزن مادران در گروه های درمانی ۳۹
- جدول ۲-۴ مقایسه وزن نوزادان در گروه های درمانی ۴۰
- جدول ۳-۴ سن بارداری در افراد وارد شده به مطالعه (هفته) ۴۱
- جدول ۴-۴ مقایسه درد مادران به تفکیک گروه های درمانی قبل از شروع مداخله ۴۳
- جدول ۵-۴ مقایسه زمان فاز فعال زایمان (برحسب دقیقه) در افراد به تفکیک گروه های
درمانی ۴۴
- جدول ۶-۴ مقایسه زمان فاز نهفته زایمان (برحسب ساعت) در افراد به تفکیک گروه های
درمانی ۴۵
- جدول ۷-۴ مقایسه نمره آپگار نوزادان در گروه های درمانی در دقایق ۱ و ۵ ..... ۴۶
- جدول ۸-۴ مقایسه نمره بیشاپ در گروه های درمانی در دقایق ۱ و ۵ ..... ۴۷

فهرست نمودارها

- نمودار ۱-۴ پراکندگی سنی مادران به تفکیک گروه های مورد بررسی بر اساس سال ... ۳۸
- نمودار ۲-۴ فراوانی مادران به تفکیک سطح تحصیلات ۴۲
- نمودار ۳-۴ مقایسه خونریزی در گروه های مورد مطالعه ۴۸
- نمودار ۱-۴ مقایسه نوع زایمان در گروه های مورد مطالعه ۴۹

فهرست علایم اختصاری

VAS: Visual Analoge score

FHR: Fetal heart rate

SPSS: Statistical Package for the Social Sciences

مقایسه تاثیر مزوپروستول واژینال به تنهایی و در ترکیب با کپسول گل مغربی بر سیر زایمان در زنان باردار کاندید ختم بارداری

چکیده

زمینه: القای زایمان در هر زمان قبل از شروع خودبه خودی لیبر که منافع ختم حاملگی

برای مادر و جنین بر منافع تداوم حاملگی برتری داشته باشد، اندیکاسیون دارد.

هدف: این مطالعه با هدف مقایسه تاثیر مزوپروستول واژینال به تنهایی و در ترکیب با کپسول

گل مغربی بر سیر زایمان در زنان باردار کاندید ختم بارداری انجام گرفت.

مواد و روش ها: در این مطالعه مداخله ای دو سو کور، ۳۰ زن باردار نخست زا و

مولتی پار (کمتر از ۵ مورد) با سن حاملگی ۳۸-۴۲ هفته که کاندید ختم بارداری بودند در دو

گروه ۱۵ نفری دریافت کننده مزوپروستول واژینال به تنهایی و در ترکیب با کپسول گل

مغربی وارد مطالعه شدند. تقسیم کردن بیماران به صورت تصادفی و بدین صورت بود که

پاکت هایی از قبل آماده می شود که در ۱۵ تای آن پاکت گروه مطالعه (کپسول واژینال ۱۰۰۰

میلی گرمی گل مغربی به همراه استفاده از مزوپروستول واژینال ۲۵ میکرو گرمی) گروه A و

۱۵ تای دیگر حاوی دار و نمای کپسول گل مغربی و قرص مزوپروستول واژینال می باشد

گروه B. در این مطالعه ی دو سو کور، هم بیمار نمیدانست که کدام پروتکل دارویی را

دریافت می کند و نه محقق (رزیدنت زنان از پروتکل درمانی اطلاعی نداشت، تنها و ثبت

اطلاعات بیماران و کنترل سیر زایمان را برابریم بیمار انجام می داد و تنها مجری طرح

(متخصص زنان) پروتکل‌ها را به طور جداگانه در پاکتهای A و B قرار می‌داد. در مورد هر زن باردار با قرعه‌کشی یکی از پاکتها را به محقق می‌داد که در مورد القای زایمان برای خانم باردار اجرا شود، در زمان مراجعه، معاینه به منظور محاسبه نمره بیشاپ (پیامد اولیه) انجام و پارتوگراف تا پایان زایمان هر ساعت یک بار ثبت و ترسیم شد و پیامد ثانویه شامل طول مدت مرحله نهفته لیبر از زمان شروع انقباضات تا دیلاتاسیون ۳-۶ سانتیمتری). طول فاز فعال زایمان (از زمان دیلاتاسیون ۳-۶ سانتیمتری تا تولد نوزاد)، نوع زایمان، آپگار دقیقه اول و پنجم نوزاد و حجم خونریزی بعد از زایمان تا آخر فاز زایمانی بر اساس پد های خونی و شدت درد در دقایق هر ۳۰ دقیقه تا ۲ ساعت با استفاده از خط کش درد در دو گروه ثبت شده و داده‌های حاصله در نرم افزار SPSS با استفاده از روشهای آماری تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها: دو گروه مورد مطالعه در خصوص متغیرهای سن، وزن مادران، وزن نوزادان، سن بارداری، تحصیلات، شدت درد، طول فاز فعال زایمانی، نوع زایمان، حجم خونریزی و آپگار نوزادان تفاوت آماری معنی داری نداشتند. میانگین طول فاز نهفته زایمانی در گروه میزوپروستول و گل مغربی $0/96 \pm 9/07$ و در گروه میزوپروستول $0/83 \pm 10/13$ ساعت بود و این اختلاف از لحاظ آماری معنی دار بود ($p=0/003$).

میانہ نمبرہ بیشاپ نمونہ ہا در ابتدای مطالعہ، ۲ و ۴ ساعت بعد از مداخلہ در گروہ دریافت کنندہ میزوپروستول و گل مغربی بترتیب ۳، ۶ و ۸ و در گروہ دریافت کنندہ میزوپروستول بترتیب ۳، ۵ و ۷ بود۔ بر اساس آزمون من ویتنی تفاوت معنی داری در نمبرہ بیشاپ بین دو گروہ در ابتدای مطالعہ وجود نداشت۔ نمبرہ بیشاپ بعد از مداخلہ ۲ و ۴ ساعت بعد از مداخلہ بین دو گروہ معنی دار بود و در مادران دریافت کنندہ میزوپروستول و گل مغربی بیشتر بود۔

نتیجہ گیری: در مجموع، مطالعہ ما نشان می دهد استفادہ از گل مغربی با شیاف میزوپروستول در القای زایمان موثرتر از میزوپروستول به تنہایی است۔

واژہ های کلیدی: میزوپروستول - گل مغربی - القای زایمان